

**Успішна
адаптація
учнів 1, 5 класу
до навчання**

**Юсько О.П.
Баглай І.Д.**

2024-2025 н.р.

**«Бути готовим до школи - не
означає вміти читати, писати і
рахувати.**

**Бути готовим до школи -
означає бути готовим
всьому цьому навчитися.»**

Венгер Л. А.

Вправа «Мозковий штурм»

У кожного з нас є свій власний досвід з адаптації:

- ☐ вперше пішли до школи;
- ☐ перехід з однієї школи до іншої;
- ☐ потрапляння до різних груп людей в таборі, музичній школі, спортивній секції;
- ☐ вступ до ВУЗу;
- ☐ початок роботи молодими спеціалістами;
- ☐ перехід з одного колективу в інший.

Опишіть асоціації, які у вас викликає адаптація до нових умов

Вправа «Перевтілення»

Уявімо себе п'ятикласниками.

- ❖ «Чого боялися ви найбільше, переходячи до 5-го класу? Що було найважчим для вас?»
- ❖ «Коли я вчилася в школі, то...»
- ❖ «Коли вчитель був невдоволений моїми діями, то...»
- ❖ «Коли я не була готова до уроку, то...»
- ❖ «Коли мені було нудно на уроках, то ...»
- ❖ «Найцікавішим у шкільні роки було ...»

Вступ до школи – переломний момент у житті дитини.

Він пов'язаний з

1. Новим типом стосунків з оточенням (ровесниками й дорослими),
2. Новим видом нової діяльності (навчальної, а не ігрової).

У житті дитини змінюються все:

обов'язки, оточення, режим.

Це „**кризовий період**” у житті дитини, і ця її „криза” виявляється у тому, що свої ігрові потреби дитина має задовольняти навчальними способами.

Процес адаптації

Процес адаптації до шкільного життя у дітей триває по різному

від 2 тижнів до 2 – 3 місяців

Це залежить від:

- рівня їх готовності до школи,
- психологічним особливостями
- та станом здоров'я.

Адаптація - це процес звикання до нових шкільних умов.

Від благополучного протікання цього періоду залежить все подальше шкільне життя дитини

- мотивація до навчання,
- здоров'я,
- комфорт,
- ставлення до інших.

Три рівні адаптації:

Високий

Середній

Низький

Високий рівень адаптації

✿ Першокласник **позитивно** ставиться до
ШКОЛИ:

- ✿ правила і вимоги сприймає адекватно;
- ✿ навчальний матеріал засвоює легко;
- ✿ глибоко оволодіває програмовим матеріалом, уважно вислуховує вказівки, пояснення вчителя;
- ✿ доручення виконує охоче, без зовнішнього контролю;
- ✿ виявляє високу зацікавленість до самостійної навчальної роботи, готується до всіх уроків;
- ✿ має у класі позитивний статус.

Середній рівень адаптації

Першокласник позитивно ставиться до школи:

- відвідування уроків не викликає в нього негативних переживань, розуміє навчальний матеріал, коли вчитель пояснює його досить детально і наочно;
- засвоює основний зміст програми з усіх предметів, уважний під час виконання завдань, доручень, вказівок учителя, разом з тим потребує контролю з боку дорослого;
- зосередженим буває коли робить щось цікаве для себе;
- майже завжди готується до уроків;
- доручення виконує сумлінно;
- дружить з багатьма однокласниками.

Низький рівень адаптації

Першокласник негативно або байдуже ставиться до школи:

- ✿ часто скаржиться на здоров'я, погане самопочуття, в нього переважає пригнічений настрій;
- ✿ спостерігаються порушення дисципліни;
- ✿ матеріал, засвоює фрагментарно;
- ✿ самотійна робота з підручником викликає труднощі, під час виконання самотійних завдань не виявляє до них інтересу;
- ✿ до уроків готується нерегулярно, потребує постійного контролю, систематичних нагадувань і спонукань з боку вчителя;
- ✿ може зберігати працездатність і увагу за наявності тривалих пауз для відпочинку;
- ✿ для розуміння нового матеріалу потребує значної допомоги вчителя ;
- ✿ доручення виконує під контролем і без особ бажання;
- ✿ пасивний, близьких друзів не має, знає імена лише частини однокласників.

Дезадаптація

- ✿ це утворення неадекватних механізмів пристосування дитини до школи у формі порушення в навчанні й поведінці, конфліктних стосунків, психосоматичних захворювань і реакцій, підвищеного рівня тривожності, викривлень у розвитку особистості.

Прояви дезадаптації:

- а) відставання від програми;
- б) швидка втомлюваність;
- в) недисциплінованість;
- г) невміння будувати відносини з однолітками та дорослими;
- д) підвищена тривожність, плаксивість;
- е) глибокий спад працездатності наприкінці дня;
- є) неадекватна поведінка;
- ж) неуспішність у навчанні.

У 1 класі навчається:

14 здобувачів освіти:

3 НИХ — 6 хлопчиків

та

8 дівчаток

Методика «Школа звірів»

- Позитивне сприйняття процесу навчання- **28%**
- Нейтральне ставлення- **72%**
- Негативне ставлення- **0%**

Методика «Мій клас»

Мета: дослідження шкільної мотивації

1. Пізнавальні мотиви- **28%**
2. Зовнішня мотивація- **51%**
3. Ігрові мотиви- **21%**

Адаптація задовільна

Нова система навчання

Учні

Класний
керівник

Учителі-
предметники

Психологічні особливості молодшого підліткового віку:

1

Почуття дорослості

2

Пізнання власного «Я»

3

Розумова активність

4

Емоційна нестабільність

5

Прагнення уникнути ізоляції

6

Втомлюваність

7

Вимогливість

Ознаки успішної адаптації

- ступінь самостійності дитини при виконанні нею навчальних завдань;
- задоволеність міжособистісними стосунками з однокласниками і вчителем.

- задоволеність дитини процесом навчання;
- дитина легко справляється з програмою;

Ознаки дезадаптації

- змучений, стомлений зовнішній вигляд дитини;
- небажання ділитися враженнями про проведений день;
- прагнення відвернути дорослого від шкільних подій, переключити увагу на інші теми;
- небажання виконувати домашні завдання;

- негативні характеристики на адресу школи, вчителів, однокласників;
- скарги на ті чи інші події, пов'язані зі школою;
- неспокійний сон;
- труднощі ранкового пробудження, млявість;
- постійні скарги на погане самопочуття;

у 5 класі навчається:

25 учнів: 3 НИХ – 13 хлопчиків

та

12 дівчаток

Методика на визначення рівня шкільної мотивації та адаптації (за Н.Г. Лускановою)

- ☐ *Перший рівень.* 25—30 балів — високий рівень шкільної мотивації, навчальної активності – 0 %
- ☐ *Другий рівень.* 20—24 бали — гарна шкільна мотивація – 28 %
- ☐ *Третій рівень.* 15—19 балів — позитивне ставлення до школи, але школа цікавить таких дітей здебільшого позаурочною діяльністю – 44 %
- ☐ *Четвертий рівень.* 10—14 балів — низька шкільна мотивація – 16 %
- ☐ *П'ятий рівень.* Менше ніж 10 балів — негативне ставлення до школи, шкільна дезадаптація – 12 %

Методика на визначення рівня шкільної тривожності (за Філіпсом)

- ❖ До 25 % - низький рівень тривожності – **8%**
- ❖ 26 % - 50 % - норма – **72 %**
- ❖ 50 % - 74 % - підвищений рівень тривожності – **16 %**
(страх перевірки знань)
- ❖ Більше 75% - високий рівень тривожності – **4 %**

Соціометричні дослідження

- ◇ Найбільша к-ть виборів **«лідер»**- 4%
- ◇ Надають перевагу в колективі **«переважаючі»** – 24 %
- ◇ Невелика к-ть виборів **«бажані»** - 68 %
- ◇ Жодного вибору **«ізолюваний»** – 0%
- ◇ Найбільша к-ть негативних виборів **«аутсайтери»** – 4 %

Методика на визначення самооцінки

- Негативне сприймання – 4 % (1дитина)
- Нейтральне (адекватне) сприймання – 14 % (4дітей)
- Позитивне сприймання – 80 % (20 учнів)

Адаптація **задовільна**

ПАМ'ЯТКА ВЧИТЕЛЯМ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ У 5 КЛАСІ

- ✓ Протягом уроку та додому давайте конкретні доступні завдання й домагайтесь їх чіткого виконання.
- ✓ Щоденно перевіряйте письмові роботи учнів, домагайтесь систематичної роботи над помилками.
- ✓ Не змінюйте різко методи роботи, використовуйте ігровий матеріал, інструктажі, пам'ятки, картки-опори, зразки виконання.
- ✓ Ретельно обміркуйте заходи та прийоми розвитку мислення, усного та писемного мовлення учнів.
 - ✓ Забезпечуйте систематичне повторення.
 - ✓ Уникайте перевантаження дітей.

«Сцена з
Великого
потопу»
(Ж.Кур)

The background features a large, light gray triangular shape on the left side, which has a subtle gradient. To the right of this triangle is a dark blue area with a fine, diagonal line pattern. Several bright green geometric shapes, including rectangles and triangles, are scattered across the composition, some overlapping the other elements.

**Дякую
за
увагу!!!**